

Poznań, 13 maja 2026 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

NP-III.4131.1.90.2026.3

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.)

orzekam

nieważność § 4 w zakresie zwrotu: "wchodzi w życie z dniem podjęcia i" uchwały nr XXV/170/2026 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 27 kwietnia 2026 r. w sprawie ustalenia statutu Gminnego Centrum Kultury w Dobrzycy - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 27 kwietnia 2026 r. Rada Miejska Gminy Dobrzyca podjęła uchwałę nr XXV/170/2026 w sprawie ustalenia statutu Gminnego Centrum Kultury w Dobrzycy, dalej jako "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2017 r. poz. 1875) oraz art. 13 ustawy o instytucjach prowadzących działalność kulturalną".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 4 maja 2026 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

W § 4 uchwały rada przyjęła, że: "Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego".

W ocenie organu nadzoru, regulacja ta, w zakresie w jakim skraca okres vacatio legis, została wydana z istotnym naruszeniem art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), dalej jako "u.o.a.n."

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 u.o.a.n., akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych, wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny przewiduje termin dłuższy. Odstępstwo od

Al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36
www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: np@poznan.uw.gov.pl
www.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117
e-Doręczenia: AE:PL-89487-43442-EWAFK-19

powyższej zasady zostało przewidziane w art. 4 ust. 2 u.o.a.n., który dopuszcza możliwość wejścia w życie aktu normatywnego w terminie krótszym niż czternaście dni w przypadkach uzasadnionych, a w sytuacji, gdy ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego oraz zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie - nawet z dniem ogłoszenia w dzienniku urzędowym. Z kolei z art. 5 u.o.a.n. wynika, że regulacje zawarte w art. 4 tej ustawy nie wyłączają dopuszczalności nadania aktowi normatywnemu mocy wstecznej, o ile nie narusza to zasad demokratycznego państwa prawnego.

Warunkiem dopuszczalności skrócenia okresu *vacatio legis* przez prawodawcę lokalnego jest wystąpienie "uzasadnionego przypadku", co oznacza, że decyzja w tym zakresie nie mieści się w granicach swobodnego uznania organu stanowiącego. Organ ten nie jest uprawniony do arbitralnego ustalania terminu wejścia w życie aktu normatywnego krótszego niż przewidziany w ustawie, lecz może skorzystać z takiej możliwości wyłącznie w razie zaistnienia szczególnych okoliczności, uzasadniających skrócenie okresu pomiędzy ogłoszeniem aktu a jego wejściem w życie. Na organie prawodawczym, który decyduje się na skrócenie *vacatio legis*, spoczywa obowiązek należytego uzasadnienia takiego rozwiązania, przy czym właściwym miejscem do przedstawienia tych motywów jest uzasadnienie aktu normatywnego.

W tym miejscu należy wskazać, że okres między urzędowym ogłoszeniem aktu normatywnego a jego wejściem w życie (początkiem obowiązywania norm w nim ustanowionych) powinien być w każdym przypadku tak ustalony, aby zapewnić adresatowi normy prawnej odpowiednią ilość czasu na zapoznanie się z treścią nowych regulacji (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 25 marca 2003 r., U 10/01, OTK-A 2003, Nr 3, poz. 23). Obowiązek zachowania odpowiedniego *vacatio legis*, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, stanowi jedną z norm składających się na treść zasady demokratycznego państwa prawnego. Nowe regulacje prawne powinny być zatem wprowadzane w życie z zachowaniem odpowiedniego *vacatio legis*.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie organu nadzoru, rada, określając termin wejścia w życie uchwały, była zobowiązana do zachowania minimalnego okresu *vacatio legis* przewidzianego dla aktów normatywnych zawierających przepisy powszechnie obowiązujące. W niniejszej sprawie brak jest bowiem podstaw prawnych do zastosowania wyjątkowych regulacji wynikających z art. 4 ust. 2 u.o.a.n. Zatem uchwała jako akt prawa miejscowego powinna, co do zasady, wejść w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Na kategoryczny charakter przepisu art. 4 ust. 1 ustawy, stanowiącego powszechnie obowiązującą normę, zwrócił uwagę NSA w wyroku z 14 czerwca 2011 r., II GSK 632/10, CBOSA, w uzasadnieniu którego Sąd ten stwierdził, że wskazany powyżej przepis ma zastosowanie zarówno w przypadku, gdy dany akt nie zawiera postanowień dotyczących wejścia w życie aktu normatywnego, jak też wówczas, gdy wskazuje on termin wejścia w życie w sposób nieprawidłowy. W uzasadnieniu powyższego wyroku przypomniano, że obowiązek wprowadzenia *vacatio legis* do aktów normatywnych wynika z zasady bezpieczeństwa prawnego, pewności obrotu prawnego,

poszanowania praw nabytych, czy ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, które wywodzą się z zasady demokratycznego państwa prawnego, wyrażonej w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.).

Reasumując, wprowadzenie w życie uchwały nastąpiło z istotnym naruszeniem art. 4 ust. 1 i 2 u.o.a.n., co uzasadnia stwierdzenie nieważności § 4 uchwały w zakresie obejmującym wadliwy zwrot: "wchodzi w życie z dniem podjęcia i". Należy zatem przyjąć, że uchwała wejdzie w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego 7 maja 2026 r. pod poz. 3781.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.
2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

wz. Wojewody Wielkopolskiego
(-) Karolina Fabiś-Szulc
I Wicewojewoda Wielkopolski
(kwalifikowany podpis elektroniczny)

Otrzymują:

Rada Miejska Gminy Dobrzyca
Burmistrz Gminy Dobrzyca